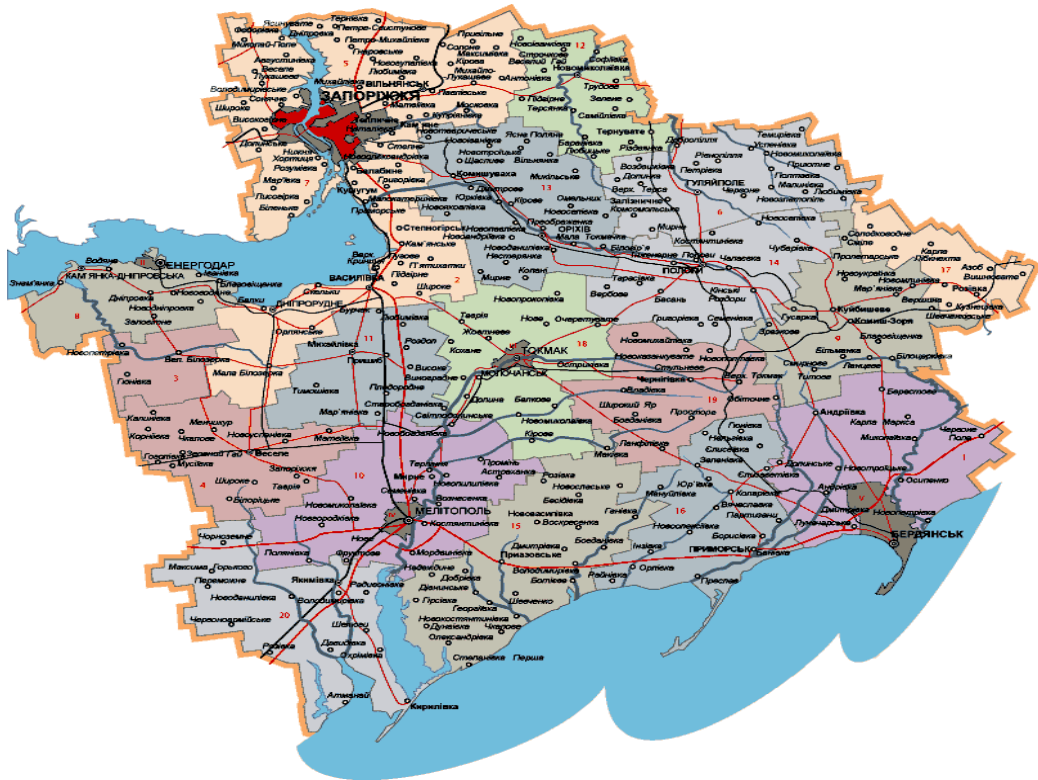

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

СТАН ДОВКІЛЛЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Лютий
2024

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	3
2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	8
3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	9

ВСТУП

У даному інформаційно-аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація стосовно забруднення атмосферного повітря Запорізької області, стану поверхневих вод суші та радіаційного стану за лютий 2024 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснено на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Запоріжжя на 5 постах спостереження Запорізького обласного центру з гідрометеорології та даних, отриманих від Державної установи «Запорізький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України».

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснено Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих Басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України та Запорізького обласного центру з гідрометеорології.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Запорізька область є однією з навантажених областей за промисловим потенціалом, який обумовлений наявністю і концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Регіон є провідним центром вітчизняного авіадвигунобудування, виробництва трансформаторів та іншої високотехнологічної продукції, яка є фірмовим запорізьким знаком, маркою світового класу якості та надійності.

Значна частина промислових підприємств розташована в центрі житлових забудов, що формує основне техногенне навантаження на навколишнє середовище населених пунктів.

Ситуацію загострює розташування основного промвузла з навітряної сторони відносно житлових районів міста, що впливає на їх загазованість.

Незважаючи на те, що більше 70% території області знаходяться під тимчасовою окупацією російської федерації, а частина віднесена до зони ведення бойових дій, основними забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, на які припадає основна частина викидів від загальної кількості забруднюючих речовин по області.

Як свідчить динаміка викидів забруднюючих речовин по м. Запоріжжя та області, найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря Запорізької області вносять викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Запорізький абразивний комбінат», ПрАТ «Запоріжжкокс», ПрАТ «Український графіт», ПрАТ «Запоріжвогнетрив», АТ «Мотор Січ» та інші.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя проводяться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології та Державною установою «Запорізький обласний центр

контролю та профілактики хвороб міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ»).

Оцінка стану атмосферного повітря за лютий 2024 року у м. Запоріжжя здійснена за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично-допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пріоритетним забруднюючим речовинам.

Пріоритетними забруднюючими речовинами вважаються ті речовини, які вносять найбільший вклад в забруднення атмосферного повітря міста і контролюються на стаціонарних постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у таблиці 1, згідно з ГДК.

Таблиця 1. Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря *

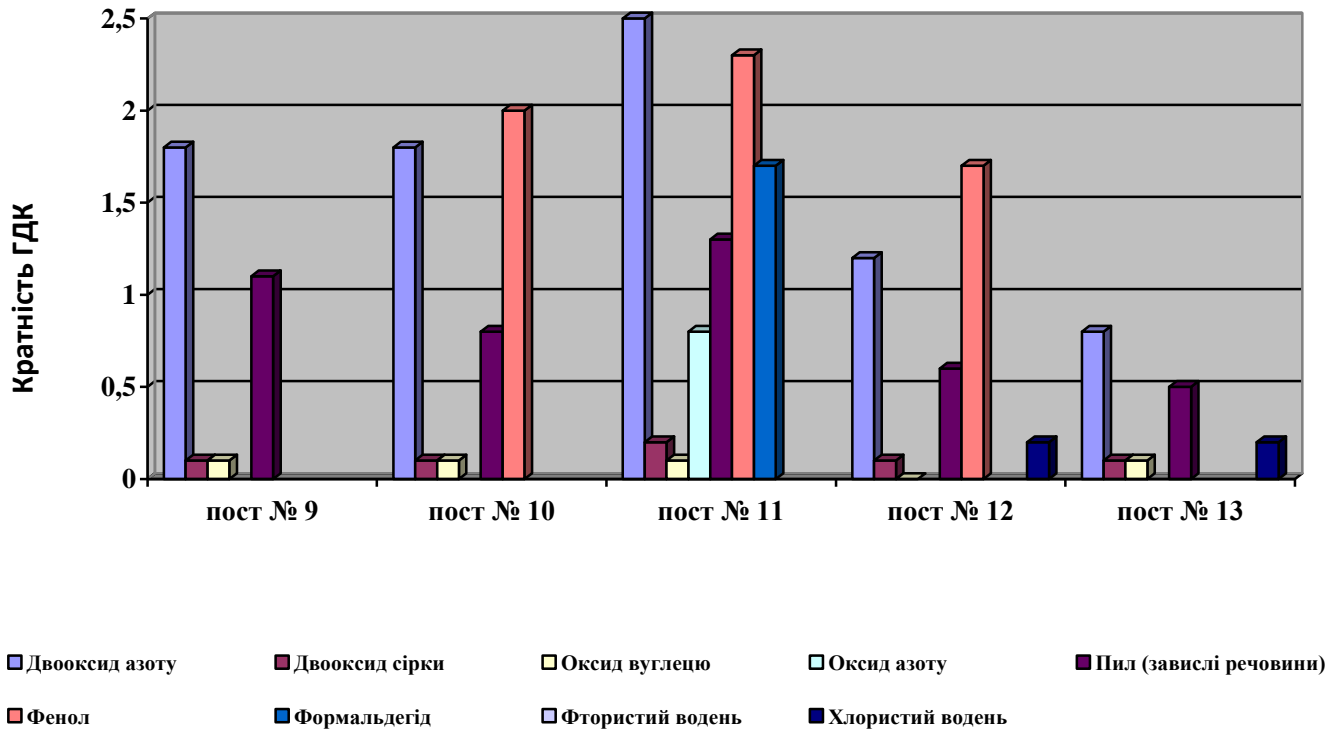
Забруднююча речовина	Середньодобові ГДК, (мг/м ³)	Максимально разові ГДК, (мг/м ³)	Середньомісячні концентрації у лютому 2024 року, у кратності ГДК	Максимальні концентрації, перевищення максимально разових ГДК (% випадків)
Пил (зависли речовини)	0,15	0,50	0,9	-
Двооксид сірки	0,05	0,50	0,1	-
Оксид вуглецю	3,0	5,0	0,1	-
Двооксид азоту	0,04	0,2	1,6	-
Оксид азоту	0,06	0,40	0,8	-
Формальдегід	0,003	0,035	1,7	-
Фенол	0,003	0,01	2,0	1,2
Хлористий водень	0,20	0,20	0,2	-
Фтористий водень	0,005	0,02	0,0	-

*«Граничні допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених міст», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52.

Середньомісячні концентрації шкідливих речовин у лютому 2024 року в цілому по місту перевищували ГДК по двооксиду азоту у 1,6 рази, по фенолу - у 2,0 рази, по формальдегіду - у 1,7 рази.

Максимальні концентрації перевищували максимально-разові ГДК по фенолу у 1,2 % випадків.

Рис. 1 Середньомісячна концентрація забруднюючих речовин по постах спостереження

Спостереження за вмістом пилу (завислих речовин) проводились на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,1 рази на ПСЗ №9 (ринок соцміста, Дніпровський р-н), у 1,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, Вознесенівський р-н). На інших постах перевищень ГДК не відмічалось.

Вміст двооксиду сірки визначався на 5 постах і не перевищував ГДК.

Спостереження за вмістом двооксиду азоту проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,8 рази на ПСЗ №9 (ринок соцміста, Дніпровський р-н), у 1,8 рази на ПСЗ №10 (міськклікарня №10, Вознесенівський р-н), у 2,5 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, Вознесенівський р-н), у 1,2 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, Олександрівський р-н). На ПСЗ №13 (провулок Черкаський, Дніпровський р-н) перевищень ГДК не відмічалось.

Спостереження за вмістом оксиду вуглецю проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за вмістом оксиду азоту проводилось на ПСЗ №11 (вул. Миру, Вознесенівський район). Вміст його не перевищував ГДК.

Забруднення повітря фенолом визначалось на 3 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,0 рази на ПСЗ №10 (міськклікарня №10, Вознесенівський р-н), у 2,3 рази на ПСЗ №11 (вул. Миру, Вознесенівський р-н), у 1,7 рази на ПСЗ №12 (вул. Шкільна, Олександрівський р-н).

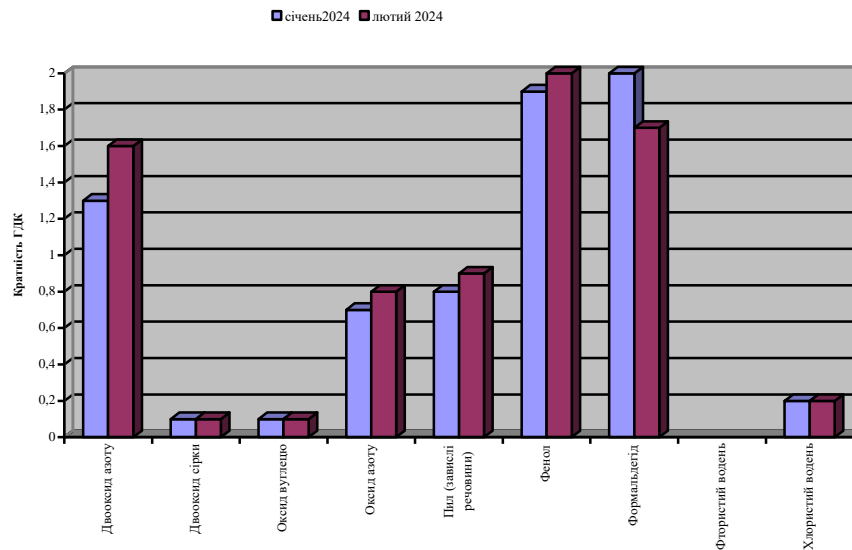
Спостереження за вмістом хлористого водню проводились на 2 постах. Перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст фтористого водню визначався на ПСЗ № 9 (ринок соцміста, Дніпровський р-н). Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за забрудненням повітря формальдегідом проводилось на ПСЗ № 11 (вул. Миру, Вознесенівський район). Вміст його перевищував ГДК у 1,7 рази.

Порівняно з січнем 2024 року рівень забруднення повітря збільшився по пилу, двооксиду азоту, оксиду азоту, фенолу, а зменшився по формальдегіду. По іншим інгредієнтам суттєвих змін не відмічалось.

Рис. 2 Динаміка середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя, за якими здійснюється спостереження

ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ України» надано дані моніторингу якості атмосферного повітря з 01.02.2024р. по 29.02.2024р. на території житлової забудови м. Запоріжжя по фактам перевищень гігієнічних нормативів вмісту забруднюючих речовин у атмосферному повітрі.

За вказаний період усього відібрано 114 проб атмосферного повітря (здійснено 244 дослідження). Перевищень максимально-разових гранично-допустимих концентрацій шкідливих речовин в атмосферному повітрі не зафіксовано.

За вказаний період отримано 12 попереджень про високе забруднення повітря, а саме:

Дата	Наявність повідомлення про високе забруднення повітря **	Перевищення ГДК забруднюючих речовин
10.02.2024	Попередження І рівня небезпечності. З 20 години 10 лютого до 20 години 11 лютого	-

	по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.	
11.02.2024	Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 11 лютого до 20 години 12 лютого по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.	-
12.02.2024	Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 12 лютого до 20 години 13 лютого по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.	-
13.02.2024	Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 13 лютого до 20 години 14 лютого по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.	-
15.02.2024	Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 15 лютого до 20 години 16 лютого по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря пиллом.	-
16.02.2024	Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 16 лютого до 20 години 17 лютого по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.	-

17.02.2024	<p>Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 17 лютого до 20 години 18 лютого по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.</p>	-
19.02.2024	<p>Попередження I рівня небезпечності. З 08 години до 20 години 19 лютого по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря. З 20 години 19 лютого до 20 години 20 лютого по місту Запоріжжя очікуються метеоумови високого забруднення повітря.</p>	-
23.02.2024	<p>Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 23 лютого до 20 години 24 лютого по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	-
27.02.2024	<p>Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 27 лютого до 20 години 28 лютого по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	-
28.02.2024	<p>Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 28 лютого до 20 години 29 лютого по місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.</p>	-
29.02.2024	<p>Попередження I рівня небезпечності. З 20 години 29 лютого до 20 години 01 березня по</p>	-

	місту Запоріжжя очікується високе забруднення повітря двоокисом азоту.	
--	--	--

** повідомлення про несприятливі метеорологічні умови (НМУ) / метеорологічні умови високого рівня забруднення (МУВЗ).

Матеріали про факти відхилень від гігієнічних нормативів з пропозицією вжити відповідні заходи, які б забезпечили їх дотримання в зоні житлової забудови, направляються до Державної екологічної інспекції Південного округу (Запорізька та Херсонська області) та Головного управління Держпродспоживслужби у Запорізькій області. Про стан довкілля інформується керівництво облдержадміністрації та міста Запоріжжя.

2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН

До початку повномасштабного вторгнення, Запорізьким обласним центром з гідрометеорології проводилися вимірювання потужності експозиційної дози гамма-випромінювання на 7 постах спостереження, які розташовані: в м. Запоріжжя, м. Гуляйполе, смт. Кирилівка, смт. Пришиб, м. Мелітополь, м. Бердянськ та с. Ботієве.

Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України більше 70% Запорізької області опинилася під тимчасово окупацією. В зв'язку з цим, вимірювання потужності експозиційної дози гамма-випромінювання проводиться тільки на підконтрольній території області, а саме в м. Запоріжжя.

Згідно наданої ДУ «Запорізький ОЦКПХ МОЗ України» інформації, з 01.02.2024р. по 29.02.2024р проведено 152 вимірювання гамма – фону, у тому числі виконаних мобільною лабораторією моніторингу довкілля (МЛМД). Перевищень рівнів природного фону не зафіксовано.

За даними Запорізького обласного центру з гідрометеорології середньомісячна потужність експозиційної дози гамма-випромінювання у лютому 2024 року по м. Запоріжжя становила 13 мкР/год. Максимальний разовий рівень гама-фону у лютому 2024 року по м. Запоріжжя становила 15 мкР/год.

3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Загальна довжина р. Дніпро в межах м. Запоріжжя складає 24,2 км, середній багаторічний об'єм стоку (у створі м. Запоріжжя) складає 53 км³, у маловодний рік він знижується до 32,7 км³. На формування гідрологічного і гідрохімічного режимів Дніпровського водосховища та нижнього б'єфу річки Дніпро, у районі міста, впливає режим стоку р. Дніпро, зарегульований каскадом дніпровських водосховищ, розташованих вище за течією, а також погодні умови та пори роки.

На території Запорізької області державний моніторинг вод здійснюється суб'єктами державного моніторингу: Басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я. Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

Оцінку якості поверхневих вод області здійснено на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично-допустимих концентрацій (ГДК).

Гідрохімічні показники поділені на наступні групи у відповідності до їх типу та/або кількісних характеристик:

компоненти сольового складу: (сума іонів (мінералізація), гідрокарбонати, хлориди, сульфати, іони магнію, кальцію, натрію);

показники трофо – сапробіологічного стану (санітарно – екологічного стану): завислі речовини, розчинений кисень, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), водневий показник (рН), сполуки головних біогенних елементів (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфати);

специфічні речовини: нафтопродукти, СПАР, важкі метали (залізо загальне, мідь, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій, марганець), феноли.

У таблиці 2 наведено нормативи (ГДК) гідрохімічних показників, за якими здійснюється оцінка.

Таблиця 2. Гранично допустимі величини (ГДК) гідрохімічних показників

№	Гідрохімічний показник	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення ¹	Для водних об'єктів господарсько-побутового використання ²	У внутрішніх морських водах та територіальному морі України ³
1	Завислі речовини, мг/дм ³	25	+0,75 до фону	
2	Розчинений кисень, мг/дм ³	>4,0	>4,0	>4,0
3	Водневий показник, од.рН	6,5-8,5	6,5-8,5	6,5-8,5
4	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	3,0	3,0	3,0
5	ХСК, мг/дм ³	50,0	30,0	
6	Сума іонів (мінералізація), мг/дм ³	1000,0	1000,0	
7	Хлориди, мг/дм ³	300,0	350,0	11900
8	Сульфати, мг/дм ³	100,0	500,0	3500
9	Іони магнію, мг/дм ³	40,0	50,0	
10	Іони кальцію, мг/дм ³	180,0	200,0	
11	Іони натрію, мг/дм ³	120,0	200,0	
12	Азот амонійний, мг/дм ³	0,5 (по азоту 0,39)	2,0	0,5
13	Азот нітратний, мгN/дм ³	9,1	10,0	
14	Азот нітритний, мгN/дм ³	0,02	1,0	
15	Фосфати, мг/дм ³	2,14	3,5	2,14
16	Мідь ²⁺ , мг/дм ³	+0,001 до фону, але не >0,01	1,0	
17	Цинк ²⁺ , мг/дм ³	0,01	1,0	
18	Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1	
19	Хром ⁶⁺ , мг/дм ³	0,001	0,05	
20	Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03	
21	Нікель ²⁺ , мг/дм ³	0,01	0,1	
22	Кадмій ²⁺ , мг/дм ³	0,005	0,001	
23	Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3	0,05
24	Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3	0,05
25	СПАР, мг/дм ³	0,1	0,5	
26	Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001	

26	Нітрати, мг/дм ³	40,0	45,0	40,0
27	Нітри, мг/дм ³	0,08	3,3	0,08

¹Узагальнений перелік гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів (ОБРВ) шкідливих речовин для води рибогосподарських водойм.

²Гігієнічні нормативи якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько – побутових та інших потреб населення, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я від 02.05.2022 № 721, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 травня 2022 р. № 524/37860.

³Правила охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 431.

Нормативи екологічної безпеки водних об'єктів, що використовуються для потреб рибного господарства, щодо гранично – допустимих концентрацій органічних та мінеральних речовин у морських та прісних водах (біохімічного споживання кисню (БСК-5), хімічного поживання кисню (ХСК), завислих речовин та амонійного азоту), затверджені наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.07.2012 № 471; зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14.08.2012 за № 1369/21681

Методичні рекомендації з розроблення нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти, затверджені наказом Міндовкілля від 05.03.2021 № 173.

З січня 2024 року Басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я розпочато ведення моніторингу у районі питного водозабору КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району (Каховське водосховище).

За лютий 2024 року Департаментом захисту довкілля Запорізької облдержадміністрації отримано від Басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України результати гідрохімічних аналізів моніторингу поверхневих вод (р. Дніпро, 328 км, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, питний водозабір м. Запоріжжя, а також Каховське водосховище, питний водозабір КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району).

Водні об'єкти, що розташовані в межах населених пунктів відносяться до категорії водних об'єктів господарсько-побутового призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

Таблиця 3. Гідрохімічний аналіз компонентів сольового складу у поверхневих водах (точка відбору - р. Дніпро 328 км, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, питний водозабір м. Запоріжжя).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу			
	Кальцій, мг/дм ³	Магній, мг/дм ³	Сульфати, мг/дм ³	Хлориди, мг/дм ³
05.02.2024	64,1	18,2	50,5	37,2

Таблиця 4. Гідрохімічний аналіз показників трофо – сапробіологічного стану у поверхневих водах (точка відбору - р. Дніпро 328 км, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, питний водозабір м. Запоріжжя).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу				
	рН, од. рН	Завислі речовини, мг/дм ³	Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	Розчинені органічні речовини	
				ХСК, мгО ₂ /дм ³	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³
05.02.2024	8,2	<5,0	10,3	22,5	3,5

Таблиця 5. Гідрохімічний аналіз показників трофо – сапробіологічного стану сполук головних біогенних елементів у поверхневих водах (точка відбору - р. Дніпро 328 км, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, питний водозабір м. Запоріжжя).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу						
	Азот амонійний, мг/дм ³	Азот нітритів, мг/дм ³	Азот нітратів, мг/дм ³	Фосфати мг/дм ³	Нітриди, мг/дм ³	Нітрати, мг/дм ³	Фосфор загальний, мг/дм ³
05.02.2024	0,105	0,016	0,355	0,281	0,052	1,55	0,319

Таблиця 6. Гідрохімічний аналіз показників специфічних речовин у поверхневих водах (точка відбору - р. Дніпро 328 км, верхній б'єф Дніпровської ГЕС, питний водозабір м. Запоріжжя).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу			
	Залізо, мг/дм ³	Мідь, мг/дм ³	Нафтопродукти, мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
05.02.2024	0,087	0,062	0,010	0,060

За даними Басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я вміст хімічних речовин у поверхневих водах (створ 328 км р. Дніпро) відмічається перевищення нормативів ГДК для господарсько-побутового водокористування по БСК₅.

Таблиця 7. Гідрохімічний аналіз компонентів сольового складу у поверхневих водах (точка відбору – Каховське водосховище, питний водозабір КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу			
	Кальцій, мг/дм ³	Магній, мг/дм ³	Сульфати, мг/дм ³	Хлориди, мг/дм ³
05.02.2024	62,1	18,2	58,1	36,3

Таблиця 8. Гідрохімічний аналіз показників трофо – сапробіологічного стану у поверхневих водах (точка відбору - Каховське водосховище, питний водозабір КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу				
	рН, од. рН	Завислі речовини, мг/дм ³	Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	Розчинені органічні речовини	
				ХСК, мгО ₂ /дм ³	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³
05.02.2024	8,1	<5,0	10,3	21,6	2,9

Таблиця 9. Гідрохімічний аналіз показників трофо – сапробіологічного стану сполук головних біогенних елементів у поверхневих водах (точка відбору - Каховське водосховище, питний водозабір КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу						
	Азот амонійний, мг/дм ³	Азот нітритів, мг/дм ³	Азот нітратів, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Нітрити, мг/дм ³	Нітрати, мг/дм ³	Фосфор загальний, мг/дм ³
05.02.2024	0,09	0,017	0,446	0,288	0,057	1,94	0,320

Таблиця 10. Гідрохімічний аналіз показників специфічних речовин у поверхневих водах (точка відбору - Каховське водосховище, питний водозабір КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району).

Дата	Результати гідрохімічного аналізу			
	Залізо, мг/дм ³	Мідь, мг/дм ³	Нафтопродукти, мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
05.02.2024	0,101	0,061	0,011	0,062

За даними Басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я вміст хімічних речовин у поверхневих водах (Каховське водосховище, питний водозабір КП «Біленьке» Біленківської ТГ Запорізького району) не перевищують визначених ГДК для господарсько-побутового водокористування.

Щомісячно Запорізьким обласним центром з гідрометеорології надається інформація щодо середньої концентрації забруднюючих речовин в поверхневих водах р. Мокра Московка (створ залізничний міст м. Запоріжжя).

Таблиця 11. Середній вміст гідрохімічних показників трофо – сапробіологічного стану в поверхневих водах р. Мокра Московка (створ залізничний міст м. Запоріжжя).

Результати гідрохімічного аналізу			
рН, од. рН	Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	Розчинені органічні речовини	
		ХСК, мгО ₂ /дм ³	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³
8,3	11,5	30,0	3,1

Таблиця 12. Середній вміст гідрохімічних показників трофо – сапробіологічного стану сполук головних біогенних елементів в поверхневих водах р. Мокра Московка (створ залізничний міст м. Запоріжжя).

Результати гідрохімічного аналізу					
Нітроген загальний, мг/дм ³	Нітроген амонійний мг/дм ³	Нітроген нітритний, мг/дм ³	Нітроген нітратний мг/дм ³	Фосфор ортофосфатів, мг/дм ³	Фосфор загальний, мг/дм ³
1,87	0,97	0,004	0,27	0,025	0,057

Згідно з наданою Запорізьким обласним центром з гідрометеорології інформацією, середні показники мінералізації в поверхневих водах р. Мокра Московка (створ залізничний міст м. Запоріжжя) становлять 2022,9 мг/дм³.

За результатами ведення моніторингу Запорізьким обласним центром з гідрометеорології відмічається перевищення нормативів ГДК по мінералізації та БСК₅.

Крім суб'єктів державного моніторингу, контроль за якістю поверхневих вод р. Дніпро здійснюється Державною екологічною інспекцією Південного округу (Запорізька та Херсонська області).

Спостереження проводяться у 7 створах Дніпровського водосховища та у 7 створах р. Дніпро (нижче греблі Дніпровської ГЕС). Створи розташовані таким чином, що верхній за течією характеризує ступінь забрудненості води Дніпровського водосховища вище за місць скидання зворотних вод підприємствами (вище міста, 1,0 км вище питних водозаборів КП «Водоканал» і може вважатися фоновим («вхідним» створом), а нижній за течією р. Дніпро на межі м. Запоріжжя, 0,5 км нижче випуску ЦОС- 1 КП «Водоканал» («вихідний» створ), що дозволяє оцінити ступінь впливу всього промислового комплексу м. Запоріжжя на водний об'єкт.

За результатами інструментально-лабораторних вимірювань проб поверхневих вод р. Дніпро, відібраних спеціалістами інспекції, спостерігається збільшення та перевищення гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення (ГДК) за показниками: БСК та ХСК та в окремих створах – за водневим показником рН.

Контроль за водогосподарською ситуацією в басейні р. Дніпро Запорізької області, лютий 2024 року

Дата відбору проб та вимірювання показників складу та властивостей поверхневих вод	Місце відбору	Т °С	Завислі речовини, мг/дм ³	рН, один. рН	Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	Залізо загальне, мг/дм ³	Сульфати, мг/дм ³	Хлориди, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Азот амонійний, мг/дм ³	Нітрати, мг/дм ³	Нітриги, мг/дм ³	Сухий залишок, мг/дм ³	ХСК, мгО ₂ /дм ³	БСК, мгО ₂ /дм ³	Нафтопродукти, мг/дм ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15	16	17	18
нормативи ГДК для водних об'єктів господарско-побутового водокористування			до фону + 0,75	6,5-8,5	не <4	0,3	500	350	3,5	2	45	3,3	1000	30	3	0,3
1 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), вище міста, 1 км вище питних водозаборів																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,300	13,500	8,400	11,980	0,121	51,400	48,750	0,273	0,150	2,940	0,030	394,000	51,000	8,020	0,032
2 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), в межах міста, 0,5 км нижче питних водозаборів																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,100	12,000	8,320	11,830	0,118	49,800	44,320	0,295	0,130	2,400	0,030	380,000	52,500	8,120	0,033
3 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), в межах міста, 0,5 км вище затоки Осокорової по тальвегу концентрованого випуску б. Панської																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,200	13,000	8,340	12,900	0,123	55,100	42,100	0,299	0,140	3,150	< 0,03	398,000	51,000	7,960	0,034
4 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), в межах міста, 0,5 км нижче затоки Осокорової по тальвегу концентрованого випуску б. Панської																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,400	13,500	8,390	11,720	0,129	56,800	46,530	0,294	0,310	2,240	0,030	346,000	54,000	8,220	0,032
5 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), в межах міста, 0,5 км вище концентрованого випуску б. Маркусової																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	2,900	13,000	8,750	10,990	0,132	49,800	44,320	0,291	0,110	3,540	0,030	440,000	55,500	8,540	0,033
6 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), в межах міста, 0,5 км нижче концентрованого випуску б. Маркусової																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	2,800	14,500	8,390	11,200	0,138	47,700	42,000	0,310	0,110	2,290	0,030	394,000	52,500	8,400	0,036
7 р. Дніпро (Дніпровське водосховище), в межах міста, 0,5 км вище греблі Дніпровської ГЕС																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,000	14,000	8,280	11,720	0,126	45,300	39,880	0,319	0,110	2,260	0,030	368,000	54,000	8,620	0,034
8 р. Дніпро (Каховське водосховище), в межах міста, 0,5 км нижче греблі Дніпровської ГЕС																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,500	13,500	8,650	10,640	0,132	52,700	42,100	0,301	0,190	3,060	0,030	362,000	53,000	8,780	0,032
9 р. Дніпро (Каховське водосховище), в межах міста, 0,5 км вище концентрованого випуску б. Капустяної																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,600	12,00	8,420	10,890	0,126	50,600	44,320	0,282	0,190	2,780	0,030	364,000	54,500	8,900	0,033
10 р. Дніпро (Каховське водосховище), в межах міста, 0,5 км нижче концентрованого випуску б. Капустяної																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,700	13,500	8,640	10,260	0,149	64,800	46,530	0,269	0,370	4,400	0,160	406,000	60,000	9,120	0,035
11. р. Дніпро (Каховське водосховище), в межах міста, 0,5 км вище впадіння р. М. Московка																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,700	12,500	8,390	10,880	0,132	47,700	46,530	0,289	0,250	3,530	0,090	388,000	56,500	8,880	0,033
12* р. Дніпро (Каховське водосховище), в межах міста, 0,5 км нижче впадіння р. М. Московка																
13 р. Дніпро (Каховське водосховище), нижче міста, 0,5 км вище випуску ЦОС-1																
20.02.2024-27.02.2024	у берега	3,800	13,000	8,550	10,240	0,138	48,800	39,880	0,299	0,190	4,720	0,100	396,000	58,500	8,960	0,034
14* р. Дніпро (Каховське водосховище), нижче міста, 0,5 км нижче випуску ЦОС-1																
Примітка	* відбір проб поверхневих вод для контролю якості води не здійснювався через небезпечний доступ до місця відбору															

Підготовлено

Відділ охорони атмосферного повітря
управління охорони атмосферного повітря, оцінки впливу на довкілля та
правового забезпечення
Департаменту захисту довкілля
Запорізької обласної державної адміністрації

Відділ використання природних ресурсів та природоохоронних програм
управління природоохоронних програм, використання природних ресурсів та
поводження з відходами
Департаменту захисту довкілля
Запорізької обласної державної адміністрації